

Zachrání armádu rezervisté?

Miloš Balabán

Lidé si minulý týden mohli udělat zajímavý obrázek o dění v naší armádě: tloustnoucí profesionální vojáci a jejich bývalí kolegové pobírající vysoké výsluhy na ministerstvu obrany přemýšlejí, jak vyřešit nedostatek vojáků povoláním záloh do armády.

Zvýrazňování těchto problémů ale odvádí pozornost od podstatnějších otázek, které jsou spojeny s existencí a perspektivami naší armády.

Necelého půl roku po schválení Bílé knihy o obraně, která měla být základem pro reformu (či spíše záchranu) armády, se ukazuje, že její naplnění v praxi bude v daném rozpočtovém rámci velmi složité, ne-li nemožné. Veřejně pronesená slova ministra obrany Alexandra Vondry, že armáda může mít podobu 16+6, tedy 16 tisíc vojáků a 6 tisíc občanských zaměstnanců, hovoří za vše: v takovém složení prostě armáda svoje cíle a ambice vytyčené v Bílé knize splní jen velmi těžko (a to se ještě tak trochu šeptem mluví o skutečně katastrofické variantě 10+5).

Nastává čas, aby se ministr obrany a s ním i jemu podřízení funkcionáři, ale také tato koaliční vláda a politikové, kteří mají „obranu“ v popisu práce, koncentrovali na hledání odpovědí na pár elementárních, ale podstatných otázek.

Je armáda jako celek ještě bojeschopná? Probíhá v dostatečné míře výcvik vojáků? Jaká je důvěra vojáků v armádě k velení armády a k vládě v situaci, kdy se neustále mění, resp. zhoršují podmínky profesionální vojenské služby?

Považují profesionální vojáci službu v armádě za perspektivní? Nehrozí armádě personální kolaps tím, že z ní budou masově odcházet zkušení vojáci a naopak bude o ni na „trhu“ práce malý zájem?

Myslím si, že odpovědi na těchto pět otázek by mohly stačit k definování toho, co je třeba udělat jako úplný základ k zajištění obranyschopnosti země. Podstatné ale je neodpovídat na ně pomocí frází nebo slibů, o kterých ti, kteří je pronášejí, předem vědí, že jsou nesplnitelné, jak se v souvislosti s Bílou knihou již několikrát stalo.

A také je třeba se vyvarovat vypouštění skutečně „koncepčních“ úvah, že by armádě mohlo v budoucnosti pomáhat až šest tisíc rezervistů určených k pomoci armádě při přírodních katastrofách, válečných konfliktech či dokonce v zahraničních misích v situaci, kdy nejsou vyřešeny ani základní otázky „přežití“ profesionálních vojáků. Při překotném zavádění „rezervistů“ do armády hrozí možná i něco dalšího, co by prestiži armády příliš nepřispělo.

Stačí si přečíst vyjádření jednoho z rezervistů v článku sobotního Práva Obrana chce nalákat tisíce záložáků: „Já jsem si všiml jedné věci, co skončila základácká vojna. Hodně moc se rozrostl zájem o airsoft a paintball. Kdo chce válčit, válčí a ten zbytek bude břečka až do smrti.“ Komentáře snad netřeba.

(autor je bezpečnostní analytik)